

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 10/04/2024
Αρ. πρωτ.:46/13984

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ
ΚΟΙΝ.: Ως Π.Α.

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. 2617/16-1-2024 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Μ. Κατρίνης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο ορεινός χαρακτήρας γεωργικών εκμεταλλεύσεων, που δηλώνονται στο πλαίσιο της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ) 2023, προσδιορίζεται σε επίπεδο Τοπικής Κοινότητας κατ' εφαρμογή:

- του άρθρου 71 §2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2115/2021
- του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013
- της Οδηγίας 85/148/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιανουαρίου 1985

Συνεπώς, οι ορεινές τοπικές κοινότητες και οι αντίστοιχοι οικισμοί έχουν προκαθορισθεί βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας.

Ενώ οι περιοχές με φυσικά και ειδικά μειονεκτήματα έχουν καθορισθεί από τη χώρα μας έπειτα από εκτενή μελέτη. Συγκεκριμένα, για να οριοθετηθεί μια περιοχή ως υποκείμενη σε φυσικούς περιορισμούς, θα πρέπει, με βάση τον Κανονισμό(ΕΕ) 1305/2013 και τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να συντρέχουν, σωρευτικά, οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- η περιοχή να υπόκειται σε κάποιον από τους βιοφυσικούς περιορισμούς που απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού(ΕΕ) 1305/2013,
- οι εν λόγω περιορισμοί να μην έχουν ξεπεραστεί είτε με επενδύσεις είτε με κατάλληλη προσαρμογή της γεωργικής δραστηριότητας.

Οι πηγές δεδομένων για την εφαρμογή των κριτηρίων ήταν:

- **Κλίμα:** Ημερήσια δεδομένα από 140 μετεωρολογικούς σταθμούς για το διάστημα 1/1/1971 – 31/12/2000. Οι ελλείπουσες τιμές συμπληρώθηκαν με μεθοδολογία η οποία έχει δημοσιευθεί σε έγκυρο επιστημονικό περιοδικό (Agronomy 2018, 8(9), 161 – “Delimitation of Areas with Natural Constraints in Greece: Assessment of the Dryness Climatic Criterion Using Geostatistics”)
- **Έδαφος:** Εδαφολογικός χάρτης Ελλάδας (Κλ. 1:30.000) <https://iris.gov.gr/SoilServices/>, στον οποίο για κάθε Χαρτογραφική Εδαφολογική Μονάδα περιλαμβάνονται: κλίση, οξύτητα, sodicity, αλατότητα, βάθος και υφή εδάφους, ποσοστό αδρομερών υλικών και συνθήκες αποστράγγισης.
- **Κλίσεις:** Ψηφιακό Μοντέλο Εδάφους Shuttle Radar Topography Mission (SRTM) (<http://srtm.csi.cgiar.org>) σε συνδυασμό με την επικρατούσα κλίση ανά Τοπική / Δημοτική Κοινότητα
- **Χρησιμοποιούμενη Γεωργική Έκταση:** Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων (LPIS), ΟΠΕΚΕΠΕ, Κλ. 1:10.000)

Από την ανάλυση των κριτηρίων προέκυψαν τα αποτελέσματα του παρακάτω Πίνακα:

Βιο-φυσικός Περιορισμός	% Χρησιμοποιούμενης Γεωργικής Έκτασης που επηρεάζεται
Ξηρασία	86,20%
Παρουσία αδρομερών υλικών	20,01%
Απότομες Κλίσεις	8,09%
Περιορισμένο βάθος εδάφους	4,27%
Υψηλή αλατότητα	3,21%
Υφή εδάφους	1,80%
Sodicity	0,35%
Περιορισμένη αποστράγγιση	0,19%
Οξύτητα	0,01%

Η εφαρμοσθείσα μεθοδολογία, ακολουθώντας πιστά τα κανονιστικά κριτήρια, έλαβε την έγκριση που Κοινού Κέντρου Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Βάσει των ανωτέρω προέκυψε η νέα οριοθέτηση των περιοχών με φυσικούς περιορισμούς, η οποία έλαβε έγκριση από την ΕΕ στις 11/12/2018 και ενσωματώθηκε στην τέταρτη τροποποίηση του ΠΑΑ, η οποία εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο 2019.

Κατόπιν αυτών, προέκυψε ότι οι συγκεκριμένες περιοχές της ΠΕ Ηλείας που αναφέρονται στην ερώτηση, δεν χαρακτηρίζονται πλέον ως περιοχές με φυσικούς περιορισμούς κατά την έννοια του αρ. 32 Καν (ΕΕ) 1305/2013.

Ως εκ τούτου, και βάσει του άρθρου 1, παρ. β', της υπ' αριθ. 716/108884 (ΦΕΚ 1844/Β'/07-05-2021) ΥΑ, που τροποποιεί την υπ' αριθ. 562/93601 (ΦΕΚ 1641/τ.Β'/13-05-2019) ΥΑ, στις συγκεκριμένες περιοχές εφαρμόστηκε σταδιακή μείωση της ενίσχυσης για τα έτη 2019-2022. Από το έτος 2023 και μετά οι περιοχές που δε χαρακτηρίζονται πια, μετά τη νέα οριοθέτηση, ως περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, δε δικαιούνται ενίσχυσης στο πλαίσιο του Μέτρου 13.

Οι κατάλογοι περιοχών της Ελλάδας με φυσικά μειονεκτήματα και ειδικά μειονεκτήματα είναι δημοσιευμένοι στα

http://agrotikianaptixi.gr/sites/default/files/parartima_meioneftikes_periohes.pdf και

http://agrotikianaptixi.gr/sites/default/files/parartima_periohes_me_eidika_meioneftimata.pdf

αντίστοιχα. Πέραν αυτών, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κυρίως μέσω της εφαρμογής των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων αρμοδιότητάς του, στηρίζει τις ορεινές περιοχές της χώρας με μία δέσμη μέτρων και δράσεων που αφορούν σε ειδικές ενισχύσεις στους κατοίκους αυτών των περιοχών, στη χορήγηση κινήτρων για εγκατάσταση νέων αγροτών, στην υλοποίηση δημόσιων υποδομών που στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των εν λόγω περιοχών, καθώς και στην υλοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων τοπικού χαρακτήρα που αφορούν στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα, με σκοπό την προσέλκυση πληθυσμού και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Ειδικότερα, στο ανωτέρω πλαίσιο, μέσω του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2023 -2027, προβλέπεται η στήριξη των ορεινών περιοχών μέσω της υλοποίησης των εξής παρεμβάσεων:

1. Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα (Εξισωτική αποζημίωση). Αφορά, μεταξύ των άλλων, σε αντισταθμιστική ενίσχυση στους κατοίκους ανά εκτάριο για τις ορεινές περιοχές.
2. Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις (Αγροτική οδοποιία). Αφορά στην εξασφάλιση της εύκολης και ασφαλούς προσπελασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στις αγροτικές περιοχές και η περιοχή εφαρμογής είναι μόνο οι ορεινές περιοχές.
3. Εγκατάσταση γεωργών νεαρής ηλικίας και νέων γεωργών και εκκίνηση αγροτικών επιχειρήσεων. Παρέχεται στήριξη με τη μορφή κατ' αποκοπή ποσού επιχορήγησης ή χρηματοδοτικού εργαλείου, προκειμένου να αποτελέσει κίνητρο για την εγκατάσταση νέων γεωργών στην ύπαιθρο. Το ποσό θα διαμορφώνεται έως και 42.500 € και θα αυξάνεται κατά 2.500 € για τις περιπτώσεις που η περιοχή μόνιμης κατοικίας των αρχηγών εκμεταλλεύσεων βρίσκεται σε ορεινή ή μειονεκτική ή σε μικρό νησί (νησί έως 3.100 κατοίκους) και σε Περιφερειακές Ενότητες με πληθυσμιακή πυκνότητα μικρότερη ή ίση των 35 κατοίκων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο με βάση την απογραφή πληθυσμού του 2021 ή συνδυασμός αυτών των κατηγοριών περιοχών.

4. Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ-Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων). Εφαρμόζονται σε αγροτικές περιοχές προγράμματα με χωρική προσέγγιση στη βάση τοπικής στρατηγικής μέσω τοπικών αναπτυξιακών φορέων με έμφαση σε δράσεις για την τόνωση του κοινωνικοοικονομικού τους ιστού. Στον συγκεκριμένο σχεδιασμό προτεραιότητα δίνεται σε περιοχές με αναπτυξιακό έλλειμμα και διαρθρωτικά προβλήματα (όπως, π.χ. οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές περιοχές της χώρας μας), οι οποίες χαρακτηρίζονται από:

- εγκατάλειψη, μείωση και γήρανση του πληθυσμού,
- υστέρηση όσον αφορά στα εισοδήματα αλλά και στην παραγωγικότητα της εργασίας,
- πρόβλημα φτώχειας και κοινωνικο-οικονομικής περιθωριοποίησης,
- φυσικούς περιορισμούς της γεωργικής δραστηριότητας κ.λπ.

Επιπλέον, οι ορεινές περιοχές ενισχύονται, σε αρκετές περιπτώσεις, μέσω κριτηρίων επιλογής (βαθμολογικά κριτήρια), αλλά και κατανομής προϋπολογισμού, όπου προτεραιοποιούνται αγροτικές περιοχές που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα, όπως οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές.

Τέλος, για τα θέματα που τίγονται στην εν λόγω Ερώτηση και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την ως άνω Ερώτηση στο εν λόγω καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

- 1.Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
Γραφείο κας Υπουργού
- 2.Βουλευτή κ. Μ. Κατρίνη